

ПРОТИВОРЕЧИЯ И МЕТОДИЧЕСКИ ПОХВАТИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО ИКТ В I-IV КЛАС¹

*доц. д-р Траян Попковчев
Югозападен университет
„Неофит Рилски“, Благоевград*

Информационните и комуникационни технологии трайно присъстват в живота на съвременния човек. Въпреки че може да се пита дали той осъзнава властта им и дали осмисля последиците от тях, безспорно е, че с възможностите, които предлагат, тяхното ползване вече не е въпрос на лично предпочитание, а необходимост при това не само в прагматичен план, а и за пълноценно лично включване в социалните процеси и среди, включително за професионално развитие. Факт е, че владенето на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) е съществен компонент на функционалната грамотност и социалната компетентност на личността. Затова тяхното усвояване не може да се остави на самоинициативата и отговорността на личността, макар че и те са от сериозно значение, а става пряка задача на системното обучение още с постъпването на детето в училище.

Политика по въвеждане на ИКТ в образованието

През последното десетилетие образователната политика на страната ни отчетливо е фокусирана към подготовката на личността за изграждане на умения за живот в условията на информационно общество, условие за което е овладяване на ИКТ. С Решение на МС № 81 от 09.02.2005 г. година правителството приема Национална стратегия и План за въвеждане на ИКТ в българските

---

¹ Сб. Информационни технологии в обучението в I-IV клас. Благоевград, 2010, с. 30-39

училища. Стратегията има за главна цел „ефективно използване на съвременните информационни и мрежови технологии за повишаване качеството на образованието, обогатяване на учебното съдържание и въвеждане на иновационни образователни технологии и методи в учебния процес“ (7). Поставената цел води до промяна на идеологията на образованието: учебната среда следва да бъде отворена към динамиката на науката, технологиите и обществото; да бъде индивидуализирана, достъпна и „приятелска“ за ползване; да стимулира гъвкаво мислене, активност и отговорност у обучаваните; да насърчава учителите към използване на дигиталните технологии за личностно и социално развитие на учещите се и за собственото си професионално израстване.

Стратегията има три важни компонента, които са заимствани от eLearning Action Plan на Европейската комисия. Те са:

- 1) обучение на учители;
- 2) Разработване на образователни услуги и софтуер;
- 3) изграждането на единна академична мрежа, обслужваща училищата, учителите и учениците (7).

Годините, след утвърждаването на стратегията като държавен документ, бележат инвестиране в осигуряването на училищата с компютърна и комуникационна техника, свързване към Интернет. Ако към началото на 2004 година на 100 ученика в нашите училища са на разположение 2,1 компютри (1,3 съвременни за тогава), т.е 47,6 ученика на 1 компютър, към края на 2007 год. МОН отчита, че това съотношение вече е 13,5:1 (8). Според същите данни напредва внедряването на електронните технологии в урочната дейност – т.н. електронни уроци „покриват над 40 % от учебния материал“ (?), като са проведени успешни пилотни изпитания на он-лайн тестове по наличните електронни пома-

гала. В отчета на МОН за 2008 година се сочи, че са закупени още 4800 настолни компютри, 2300 мултимедийни проектори, 4500 преносими компютри (9).

Част от дейностите по изпълнение на стратегията е подготовката на учебни пособия и на учители.

Въвеждането на обучение по информационни технологии започна от началния етап на образованието ранна възраст. За сега е под формата на продължително избираема подготовка (5). То е осигурено с разработени ДОО за обучението по ИКТ (2) и базираните върху тях учебни програми за I-IV клас (12-15). Разработени са и учебни програми за средното образование.

В Националната програма за ускорено развитие на информационното общество в Република България 2008-2010 г. (6) в критичен план се отбелязва, че основен рисков фактор за въвеждането на ИКТ в процеса на обучение остава подготовката и квалификацията на учители. И това е така въпреки проведените обучения на учителите в тази област. Все още не е задоволително решен въпроса с компютърното и Интернет осигуряването на училищата. По комплекс от причини се изоставя разработване на електронно учебно съдържание.

Методиката на обучението по ИКТ в началната училищна възраст

Посочените слабости са съществени, но не са изчерпателни. Сред тях може да се посочи това, че се подценява значението и разработването на *методика на обучението по информационни технологии* в различните образователни степени (като наука и учебна дисциплина), което дава отражение върху качеството на обучението, респ. върху подготовката на учители по ИКТ. Емпиричните изследвания както и теоретичните изследвания в тази област все още са твърде общи и несистематизирани.

Макар и по отделни случаи, може да се каже, че това, което се разглежда като „Методика на обучението по ИКТ в началната училищна възраст”, в строгия смисъл за сега е далеч от утвърдения съдържателен модел за университетски курс по методика (отсъстват конкретните цели и задачи на обучението, спецификата на организацията, методическите принципи, спецификата на методите и похватите, на учебните задачи и средствата на обучение, на контрола и оценката и пр.)². Началните учители наваксват пропуските по пътя на пробата и грешката, пренасяйки по аналогия опита си в новите условия на обучение. Сред причините за това състояние може да се посочат както подготовката на педагогическите кадри в областта на ИКТ, така и все още слабото развитие на електронното учебно съдържание. Не може да се подмине и подценяването на значението на тази наука.

Изтъкнатото е основание по нататък да се разгледат някои типични противоречия и подходящи методически похвати за тяхното разрешаване в обучението по информационни технологии в началния етап (I-IV) клас на основното образование. Организационната форма на обучение, към която те се съотнасят, е урокът за нови знания. Емпиричната основа, върху която се гради анализа, са наблюденията над урочната дейност на учители, обучавани в магистърската програма „Информационни технологии при обучението в На-

---

² Така например в дисциплината „Методика на обучението по информационни технологии” за специалност „Начална училищна педагогика и информационни технологии” (11) в Шуменски университет „Константин Преславски” има два модула, които включват познания за хардуера и софтуера (Windows, MS Office).

В ECTS информационния пакет на РУ „Ангел Кънчев” за специалност „Математика и информатика”, ОКС „Бакалавър” под № 3778 е описана дисциплината „Методика на обучението по информатика и информационни технологии” (4), където може да се открие заявка за методически фокус. Наред с общите постановки се говори за специфика на педагогическите задачи в обучението по ИКТ, на процеса на обучение, на урока.

(http://www.ru.acad.bg/ECTS_package/Inf_paket_Pedag_fakultet.pdf)

чална училищна възраст”. Водеща е предпоставката, че базовите познания на учителите за информационните технологии, усвоени от учениците, за методиката на обучение, както и педагогическият им опит са добра основа да се изведат обобщения за спецификата на обучението по ИКТ в началния етап на образованието.

Урокът за усвояване на нови знания

Обучението по ИКТ в I–IV клас е насочено към усвояване представи и умения за ползване на стандартни и масови информационни и комуникационни технологии. Те включват усвояване на елементи от продуктите на Microsoft (офис-пакета и добавките – accessories). От значение е, че в тази възраст по съдържание и цели обучението се различава от компютърно обучение. Последното включва: 1) усвояване на разнообразни програмни пакети (стандартни, „офисни” и специализирани), 2) използване на компютрите в ролята им на средства за обучение по различни учебни предмети 3) изучаване на информатика и теорията на алгоритмите (виж 3).

Урокът за усвояване на нови знания в обучението по ИКТ в началния етап по целите, а също по усвояваното съдържание, има характеристики на урок за формиране на умения и навици, в които основен макроструктурен компонент е дейността на обучаваните по прилагане на усвояваните знания и умения (1, 290). Това е така, защото чрез учебните програми в целите на обучението се набляга на изграждането на първоначални представи и умения за информационните технологии и работа с компютъра (12). В трети клас се акцентира на усъвършенстването и прилагането в нов контекст на изградените преди това умения за работа с компютърни системи и информационни технологии (14), а в четвърти клас – на преноса и прилагането на развитите уме-

ния за „информационни дейности при изпълнение на разнообразни учебни задачи” (15). Разграничаването от урока за прилагане на знанията, уменията и навиците (1, 290) е, доколкото при обучението по ИКТ в I–IV клас са ограничени възможностите за акцентирание на самостоятелното изпълнение (по време и степен) на практически работи. Повече такива възможности предлага проектно ориентирано обучение (10).

Интуитивен интерфейс – принцип за съзнателност

Постигането на целите на обучението по ИКТ се среща с едно особено предизвикателство на противоречието „интуитивно-логическо” в урока. Интуитивното е заложено в интерфейса на продуктите на Microsoft. Използвайки това качество обучението се основава на система от дидактически принципи, сред които са такива като съзнателност, активност, системност.

Още от създаването им корпорацията налага и утвърждава продуктите си чрез посланието за интерфейс, които е „интуитивно ясен за ползване и приятелски за потребителите”. Интуитивността е заложена в инструменти (иконите), чрез които се задействат определени команди и се изпълняват съответните им функции. Учениците изграждат връзки „инструменти-функции”, които следва да бъдат улеснени от подразбиращата се символика на иконите.

Онтодидактическа особеност на усвояваните информационни технологии е, че интуитивността в тях не е еднозначно ясна както по отношение на част от иконите, така и по отношение на различните програмни продукти. Така например в I клас за постигането на стандарта „Създава, обработва и съхранява графична, текстова и мултимедийна информация” (12) се работи с програмата Paint. От ученика се очаква да познава инструменти за оцветява-

не и рисуване, да знае основните им характеристики и да използва тези инструменти за създаване на собствени графични изображения и проекти. Ако значението на инструмента „Четка“ (Brush) или „молив“ (Pencil) е интуитивно ясна, то при използването на библиотеката с готови образи присъствието на интуицията е ограничено. Извличането и вмъкването във файлове на обекти от нея налага да се познава пътя до каталога (Например: C:\Program Files\Microsoft Office\Media\CagCat10\<xxx>.jpeg). За IV клас в стандарта „Реализира и споделя идеите си чрез разнообразни информационни средства“ очакван резултат е ученикът да може да създава собствена папка за съхраняване на информация (15). Тук вече не може да се разчита само на „подсказващото“ значение на иконата „Create New Folder“ в диалоговия прозорец „Save As“, появяващ се след използване на едноименната команда. Ориентацията в този прозорец е доста по-сложна. Постигането на очаквания според стандарта резултат изисква изграждане на обобщени формализирани представи за документ, място на съхранението му и път до него, така че да може да се открива и ползва.

От друга страна интуицията е въпрос на натрупан опит, знания и позиция, отношение, които са твърде индивидуални и това, което е интуитивно ясно и разбираемо за един, не е такова за друг. Следствието е, че учителят е изправен пред сложната ситуация в урочната дейност: да работи с ученици, които имат различен опит, включително от досег с компютри и информационни технологии, нееднозначно разбират интуитивността на продуктите, които се усвояват в обучението.

За методическото преодоляване на посоченото противоречие могат да се използват различни похвати.

Поставяне на задачи за изпробване. Дидактическият им смисъл е да се натрупа опит, който подхранва интуицията. Те изискват многократно да се изпитва от учениците действието на икони и команди, за да се схване и разбере същността на функциите, които те изпълняват и се асоциират със съответните символи или названия.

Има различни варианти на изпълнение на такива задачи.

➤ Учителят може да тръгне от поставяне на задачи при висока степен на неопределеност. Например, учениците имат задача да стартират приложението “Paint” и в панела с инструменти да открият кой би могъл да служи за „запълване с боя” на дадена фигура или за рисуване. Задачата се допълва с намиране на начин да „напълни” или смени цвета на боята на съответния инструмент. С тях се комбинира и задачата да се даде предложение за назоваване на ползвания инструмент. След подаване на предложенията се търси това, което е най-близо до названието, което има в програмата (“Fill With color”).

➤ По аналогия с рисуването при усвояване на същата програма от учениците може да се изиска да открият къде е инструментът, от който „се взимат цветовете”, в които се оцветяват фигури или с които „рисува четката”. Задачите насочват към аналогия с познатите термини от изобразително изкуство и инструменти, използвани за съответните дейности, тъй като приликата подхранва интуитивното досещане за названията и функциите на виртуалните инструменти.

➤ Друг вариант: На учениците се поставя задачата да открият икона, която представлява „кофичка, от която се разлива боя” и да открият как действа. Пак по аналогия с житейското „разливане на боя” въз основа на проба и действие учениците могат да се открият какъв ефект има прилагане на инст-

румента “Fill With color” върху фигури с отворени или със затворени контури (при този ситуация е препоръчително предварително да са заредени файлове със съответни фигури, върху които да се експериментира).

Задачи за наблюдение. Чрез тях се преследва натрупване и обогатяване на визуални впечатления и създаване на предпоставки за интуитивно разбиране на символите на функциите на определени икони.

➤ Учениците се насочват да разгледат определени инструменти от усвояваната програма. От тях се изисква да опишат икони и по символа да разпознаят функцията, което изпълнява иконата. Така могат лесно да се досетят, че иконите с изображение принтер изпълнява командата „Print” и праща документа за отпечатване на принтера. Като знаят, че информация се съхранява на дискета, по аналогия могат да разгадаят, че иконата с такова изображение служи за команда за запазване на документа (с неговата информация), т.е. изпълнява командата „Save”.

➤ Описаният похват може да се реализира и във формата на игра от рода. Два примера: „Познай за какво може да служи тази икона!”, „Открийте място на тази икона в лентата с инструменти!”

➤ Учителят, без да коментира, показва функцията в действие (най-добре на мултимедия), като избира асоциираната с нея икона от съответното ѝ местоположение. По същия начин може да покаже използването на команда от меню. Учениците имат задачата да наблюдават действията на учителя и да повторят извършеното от него действие с инструмента.

➤ С оглед на индивидуалните различия в мисленето смислено е той да демонстрира различни техники за изпълнение³ на една или друга команда.

---

³ Под „техника на изпълнение” на една или друга команда се разбират допустимите варианти за изпълнение на алгоритъма на командата. Например командата „Save”

Така учениците имат възможност да възприемат и разберат тези техники, които са най-близки до начина им на мислене. Пак по тази причина и въз основа на опита от работа с различни компютърни продукти се изисква темпото на демонстрациите да бъдат съобразени с различните възприемателни възможности на учениците.

Задачи за анализиране. Дидактическата им роля е да се направи връзката интуитивно-осъзнавано действие (с инструменти и команди) и да се развива понятийното говорене и мислене на учениците.

➤ Един от похватите е учителят да дава насоки за функцията, изпълнявана при употреба на иконата. Той посочва иконата, описва къде се намира и „как действа“, демонстрира употребата ѝ. Изисква повторение на описанието от ученици с различен опит и стил на мислене (образно или абстрактно). От значение е да се обръща вниманието на учениците към нейното название и местоположение (използва се връзката вербално-топологично мислене на подрастващите) и да се държи на правилната употреба на понятията.

Една илюстрация на възможно описание: *„За да се запълни с цвят изчертаната фигура в “Paint” се използва иконата “Fill With color” („Запълване с цвят”). Тя представлява „кофичка, от която се излива боя”. Намира се на втория ред в панела с инструменти. За да не се „разлее” боята, изчертаваме „затворени” фигури. Например, съединяваме трите страни на триъгълника. Намерете иконата и оцветете изчертаните от вас фигури. Да започнем с ... .”*

➤ Полезен начин е да се дават на учениците задачи от тип „съотнасяне”, които изискват на определени функции учениците да съпоставят тяхното

може да си изпълни от менюто „File” или от лентата „Standard” или с комбинацията от бързи клавиши „Ctrl+S”.

название, получаван резултат от изпълнението им, местоположение в интерфейса и пр. Следващият пример за работа в “Paint” илюстрира казаното:

„Свържете правилно със стрелки показаното в трите колони:”

Икона	Действие	Резултат
	изчертава линии	
	рисува	
	боядисва	

Или: *”С коя икона какво действие се изпълнява? Посочете със стрелки!*

”

	„пистолет за боядисване”, „пулверизатор”
	„молив”
	„четка”

➤ Друг сполучлив похват е по демонстрация от страна на учителя учениците да разкрият използваната функция, да посочат местоположението на икони от интерфейса, да открият „допуснати” грешки (в избор на команди, икони, названия на икони, менюта и др). При необходимост учителят коригира ученическите отговори. Като вариант може да се използва взаимно коригиране между учениците на отговорите им.

➤ Похватът „Разгадаване на използвани икони (функции)” се използва с оглед идентифициране на връзка между тях и резултата от приложението им. Например за III клас при усвояване на стандарта „Създава, обработва и

съхранява графична, текстова и мултимедийна информация” се очаква учениците да познават стиловете на стил на символите (курсив, подчертан, удебелен) (14). На учениците може чрез мултимедия да се покажат различните стилове на форматиране на текст, а те трябва разпознаят самите стилове и иконите, с които могат да се задейства изпълнението на тези стилове и техниката за прилагането им.

➤ На учениците може да им се даде задача за идентификация от рода на: „ако виждате този резултат, какво означава той”. Илюстрация за това е следната задача:

”Попълнете на празното място името на приложения стил на форматиране и нарисуйте с помощта на коя икона се получава!”

Знаците на текста изт	
София е столица на България.	Стил: ..... Иконата е:
<i>Най-голямото българско пристанище на р. Дунав е град Русе.</i>	Стил: ..... Иконата е:
<u>Годишни сезони</u>	Стил: ..... Иконата е:

Алгоритъм в командите – свобода при приложението им

Усвояваните ИКТ изискват учениците да се познават алгоритмите, по които става изпълнението на командите от интерфейса. При такава онтологична предпоставка обучението по ИКТ също носи алгоритмичен характер – учениците могат да усвоят командите само като овладеят алгоритмите, по които те се изпълняват.

Овладеяването на алгоритмите обаче не е самоцел на обучението. Алгоритмичността на обучението по ИКТ се сменя в уменията за свободно и творческо използване на усвоените алгоритми при решаване на различни по сложност задачи (илюстрация за това е изпълнението на проекти). Този вътрешно противоречив характер изисква диалектичен подход от страна на учителите при овладяването на предвидените технологии и изграждането на компетентности за прилагането им. В тази насока са предложените и изведените като обобщение от практиката методически идеи.

„Следвай ме!”. Това е методическата есенция на част от основната работа по овладяване на алгоритмите, по които се изпълняват командите от интерфейса на усвояваните продукти. Основната идея е учениците да следват „стъпка по стъпка” последователността на действията за изпълнение на определените команди. Предимството на такава организация е, че позволява да се работи под общи указания в общо удобно „средно” темпо и да не се губи ценно учебно време. Заедно с това учениците могат да съпоставят резултатите си с тези на учителя.

➤ След като е обяснил и онагледил последователността на изпълнение на алгоритъма, учителят приканва учениците да работят в синхрон с него и обясненията му на техните компютри. За повече яснота могат и да наблюдават на мултимедията неговото изпълнение. Следването на стъпките, въведени от учителя, е репродуктивна по характер дейност, но без нея овладяването на алгоритмите за изпълнение на командите е немислимо.

➤ Полезно е по време на изпълнение на алгоритмите да се получава обратната информация за резултата, който са получили учениците (*„Какво получихте?”*, *„Опишете прозореца!”*, *„Къде щракнахте с мишката?”* и пр.).

➤ Със задачите за повторение на вече съвместно изпълнен алгоритъм (с или без онагледяване) се прави начално затвърдяване на усвоеното. Чрез тях бързо се получава информация за разбирането на учениците и уменията им да възпроизведат „по свежи следи“ усвояваните алгоритми на командите.

➤ Полезен похват, който прави крачка към самостоятелност и елементи на творческо мислене е, след обяснение и демонстрация учителят само да зададе донякъде даден алгоритъм за изпълнение на усвоявана команда и да остави учениците да довърша (*„Предложете идея как ще продължим нататък!“*, *„А сега ви оставям сами да довършите започнатата команда!“*).

„Проектирай и изпълни“. Това пък е методическата същност на задачите за свободно и творческо приложение на овладените алгоритми и техники за работа с интерфейса на предвидените продукти.

➤ С ниска степен на самостоятелност е похватът, при който учителят показва на учениците определен продукт, получен с използване на усвоявана програма) и иска те да приложат наученото така, че да получат същия резултат. Например, *„С “Word” форматирайте текста, който са съдържа във файла <xxxx.doc> така, че да получите форматирането, което виждате на екрана!“*

➤ По-висока самостоятелност предлагат задачите, при които учителят иска при използване на познати команди и техники на изпълнението им да се получи продукт, който е описан с текст. В този случай учениците следва да декодират вербалната задача на езика на командите на определена програма. Пример: *„Всички глаголи в текста форматирайте в стил Bold!“*

➤ Широки възможности дават задачи, при които се изисква учениците сами да решат какво искат да получат със средствата на дадена програма. Тук вариантите са да опишат своите цели на хартия и после да ги реализират,

придържайки се към заявеното, или ситуативно да променят намеренията си в хода на работата.

➤ Творчески подход изискват задачи, чието изпълнение изисква използване на възможностите на една или повече програми, изучавани от учениците. Учителят може да определи кои да са те, а може да остави избора на учениците.

С оглед овладяване на понятийния апарат на изучаваните ИКТ е важно при проверката на резултатите от изпълнението на различни задачи и проекти, е наложително учителите да изискват правилна употреба на имената на програмите, командите и минималната лексика, свързана с алгоритмите на прилагането им.

Изтъкнатото тези противоречия при обучението по ИКТ е само илюстрация за това, че развитието на методиката на това обучение е колкото важна, толкова и в началото си. Сериозно предизвикателство е да се намерят удачните методически решения за използване на тези технологии в обучението по учебните предмети.

Ползвана литература и Интернет-ресурси:

1. Андреев, М. Дидактика. С., 1981.
2. Държавни образователни изисквания по информационни технологии за начален етап на основната образователна степен.// http://riovt-it.hit.bg/docs/doi/docs/doi_it_1-4kl.pdf
3. Ежова, Н.М. Некоторые проблемы компьютеризации школы. - Спб.: ЦПО, 2004 г.
4. Еразмус ECTS Информационен Пакет. РУ „Ангел Кънчев“ // http://www.ru.acad.bg/ECTS_package/Inf_paket_Pedag_fakultet.pdf

5. Наредба No 6 //от 28 май 2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование. // <http://law.dir.bg/reference.php?f=n6mon-01>

6. Националната програма за ускорено развитие на информационното общество в Република България 2008-2010 г. Държавна агенция за информационни технологии и съобщения. // http://www.daits.government.bg/dox/National%20Program%20for%20Accerated%20OISD_Final.doc

7. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в българските училища. // http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/strategies/strategia_ikt.pdf

8. Отчет за изпълнението на утвърдени стратегически цели на администрацията на Министерството на образованието и науката за 2007 г. // http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/strategies/otchet-2007.pdf

9. Отчет за изпълнение на целите за 2008 г. // http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/strategies/otchet-2008.pdf

10. Папанчева, Р., К. Димитрова. Възможности за интегриране на информационните технологии във втори клас чрез използване на проектно-ориентирано интердисциплинарно обучение. // <http://edusoft-bg.com/files/>

11. Свитък за студента. Специалонст „Начална училищна педагогика и информационни технологии“. Редовно/задочно обучение. Методика на обучението по информационни технологии. Издание 1, Редакция 1, 2006 г. // www.shu-bg.net/share/info_pack/.../04SS_NUPIT_MOIT.doc

12. Учебна програма по информационни технологии за задължително избираема подготовка в I клас. // http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/top_menu/general/educational_programs/1klas/it_1kl.pdf

13. Учебна програма по информационни технологии за задължително избираема подготовка във II клас.//

http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/top_menu/general/educational_programs/2klas/it_2kl.pdf

14. Учебна програма по информационни технологии за задължително избираема подготовка в III клас. //

http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/top_menu/general/educational_programs/3klas/it_3kl.pdf

15. Учебна програма по информационни технологии за задължително избираема подготовка в IV клас.//

http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/top_menu/general/educational_programs/4klas/it_4kl.pdf